

Utlåtande 2017:139 RVII (Dnr 106-1033/2016)

Möjlighet för medborgare och företag att bidra till stadsmiljön

Motion (2016:82) av Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:82) av Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C) om möjlighet för medborgare och företag att bidra till stadsmiljön anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att staden gör det möjligt för privatpersoner, företag och föreningar att skänka medel till stadens stadsmiljöprojekt, papperskorgar och parkbänkar samt att staden ger trafikkontoret i uppdrag att initiera ett pilotprojekt vars syfte är att medborgarna kan skänka medel till stadsmiljöverksamheten i Bromma.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-

Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd och Fastighetsägarna Stockholm. Fastighetsägarna Stockholm har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att allmänheten redan har möjlighet att bidra till stadsmiljön genom bl. a. dialogmöten i samband med upprustning av parker och stadsdelsnämndernas öppna nämndsammanträden. Sponsring med privata medel skulle kunna medföra merkostnader i form av administration och uppföljning vilket delvis berövar nyttan med sponsringen. Objektivitetsprincipen förbjuder understöd till enskild och det bör beaktas hur företag som önskar sponsra i utbyte mot att deras företagsnamn blir synligt ska hanteras. Kontoret ser en risk att sponsring kommer ske i högre grad i innerstaden än ytterstaden.

Exploateringsnämnden anser att förslaget riskerar att leda till en svår gränsdragningsproblematik och instämmer i att det bör beaktas hur sponsring av kommunal verksamhet förhåller sig till objektivitetsprincipen samt att sponsring kan innebära merkostnader för administration och uppföljning.

Trafiknämnden instämmer i att allmänheten redan har möjlighet att bidra till stadsmiljön, att sponsring riskerar att innebära merkostnader, att objektivitetsprincipen bör beaktas samt att sponsring riskerar att ske i högre grad i innerstaden än ytterstaden. Nämnden anger att det uteslutande måste vara staden som avgör var en parksoffa eller papperskorg placeras, att inga krav på motprestationer får ställas för att staden ska erhålla sponsring samt att sponsring inte får innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar. Staden har med blandad erfarenhet provat sponsring av parksoffor och skräpkorgar och erfarit att givarna kan vilja styra alltför mycket avseende placering och utformning. Nämnden ser en risk att sponsring inte nödvändigtvis skapar delaktighet bland medborgarna.

Bromma stadsdelsnämnd instämmer i att objektivitetsprincipen bör beaktas, att det uteslutande måste vara staden som avgör en parksoffas eller papperskorgs placering, att motprestationer från staden inte får krävas samt att sponsring inte får innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar. Nämnden anger att den har tillräckliga resurser för parkdriftsverksamheten och att smärre privata medel som riskerar att leda till ökade administrativa kostnader inte kan anses motsvara nyttan. Nämnden anser dock att sponsring kan vara ett sätt att tillvarata det stora engagemang som finns för närmiljön bland Brommaborna och ställer sig positiv till sponsring i större parkinvesteringsprojekt om nyttan anses vara tillräckligt stor och administrationen går att lösa.

Farsta stadsdelsnämnd instämmer i att allmänheten redan har möjlighet att bidra till stadsmiljön och anger att önskemål om placering av t. ex. en ny parkbänk ofta kan tillgodoses. Nämnden anser sig ha tillräckliga resurser för parkdriften, att sponsrade bänkar och skräpkorgar inte skulle tillföra några resurser samt att sponsring med mindre summor från privatpersoner leder till ökade kostnader. Nämnden ser inget behov av sponsring i något större parkinvesteringsprojekt och förespråkar istället brukaravtal för exempelvis skötsel av ett bostadsnära naturområde.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd instämmer i att allmänheten redan har möjlighet att bidra till stadsmiljön, att objektivitetsprincipen bör beaktas, att motprestationer från stadens sida inte får krävas samt att sponsring inte får innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar. Nämnden anser sig ha tillräckliga resurser för parkdriftsverksamheten och att eventuell sponsring av bänkar och papperskorgar bör ske i större projekt tillsammans med trafikkontoret.

Norrmalms stadsdelsnämnd instämmer i att allmänheten redan har möjlighet att bidra till stadsmiljön, att sponsring riskerar att innebära merkostnader, att objektivitetsprincipen bör beaktas, att motprestationer från stadens sida inte får krävas, att det uteslutande måste vara staden som avgör var parksoffor eller papperskorgar ska placeras samt att sponsring inte får innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar. Nämnden anser att stadens målsättning om ett demokratiskt Stockholm för alla bör beaktas, då sponsring kan öppna upp för att man kan styra vilka åtgärder som prioriteras i parkerna genom att skänka pengar.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en stad för alla där människor har möjlighet att påverka och vara delaktiga i utvecklingen av stadsmiljön. Staden ska ta vara på de goda kunskaper om parker och grönområden som finns hos de som använder platserna ofta. Flera möjligheter för medborgarinflytande finns idag, till exempel dialogmöten som genomförs i samband med upprustning av parker. Stadsdelsnämnderna håller öppna sammanträden där allmänheten bjuds in för dialog om stadsmiljöprojekt och kan lämna medborgarförslag. Genom brukaravtal kan invånare få ansvara för skötseln av till exempel en bostadsnära plantering eller en stadsodling på parkmark.

Stockholmarnas delaktighet och inflytande ska stärkas ytterligare. Med grund i Vision 2040 om ett Stockholm för alla arbetar stadsdelarna med LUP, lokala utvecklingsprogram, där dialog kommer föras med stockholmarna om frågor som rör stadsdelsområdets utveckling. I enlighet med budget för år 2017 kommer försök med medborgarbudgetar att genomföras.

Vi satsar pengar på investeringar i stadsmiljön. Under en treårsperiod mellan år 2017-2019 utökas trafikkontorets budget för investeringar i grönstruktur med 300 mnkr, samtidigt som stadsdelsnämndernas egna stadsmiljöinvesteringsmedel ökar med sammanlagt 40 mnkr för 2017. Stadsdelsnämnderna anger i sina remissvar att de har tillräckliga resurser för parkdriftsverksamheten och att smärre privata medel, vilka riskerar att leda till ökade administrativa kostnader för handläggning och uppföljning, inte kan anses motsvara nyttan.

Sponsring från medborgare och företag öppnar upp för att de med ekonomiska resurser kan styra vilka åtgärder som prioriteras i stadsmiljön, vilket riskerar att motverka stadens målsättning om ett demokratiskt Stockholm för alla.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:82) av Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C) om möjlighet för medborgare och företag att bidra till stadsmiljön bifalls.
2. Därutöver anför följande.

Involvering av medborgare och lokalt näringsliv i upprustning av den lokala stadsmiljön vore ett positivt tillskott till en levande stad. Sponsring kan till exempel utgöra positiva incitament för närboende eller närliggande företag när trivsel och attraktivitet ökar. Det kan vara i form av parkbänkar och papperskorgar, men också stadsmiljöprojekt i allmänhet. En sådan möjlighet kan göra stockholmarna mer delaktiga i stadsmiljöarbetet. Naturligtvis finns det juridiska frågor och

gränsdragningar som behöver utredas vidare. Startsträckan behöver dock inte bli så lång om vi tittar på exempel som finns i andra kommuner eller länder.

Att stadsdelarna anser sig ha tillräckliga resurser för att sköta parkverksamheten står inte i ett motsatsförhållande till att våra medborgare skulle kunna hjälpa till med goda idéer och ekonomiska medel för att höja trivseln i våra parker för alla boende.

Slutligen vill vi uppmärksamma och välkomna Bromma stadsdelsnämnds synpunkter, som lyfter fram att sponsring kan vara ett sätt att tillvarata det stora engagemang som finns för närmiljön bland Brommaborna och ställer sig positiva till sponsring i större parkinvesteringsprojekt. Tyvärr väljer ansvarigt borgarråd att fokusera på eventuella problem, och inte möjligheterna som motionärerna och Bromma stadsdelsnämnd ser.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:82) av Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C) om möjlighet för medborgare och företag att bidra till stadsmiljön anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 17 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Daniel Helldén

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Jonas Naddebo och Stina Bengtsson (båda C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att staden gör det möjligt för privatpersoner, företag och föreningar att skänka medel till stadens stadsmiljöprojekt, papperskorgar och parkbänkar samt att staden ger trafikkontoret i uppdrag att initiera ett pilotprojekt vars syfte är att medborgarna kan skänka medel till stadsmiljöverksamheten i Bromma.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd och Fastighetsägarna Stockholm. Fastighetsägarna Stockholm har inte svarat på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm ska vara en sammanhållen stad där alla kan växa och som sjuder av liv och rörelse i alla stadens delar. Den offentliga välfärden ska ligga till grund för livskvalitet och trygghet för invånarna i livets alla skeden. Verksamhetsmålet *1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar* syftar till att bidra till denna inriktning, och förutsättningarna för att uppnå målet är goda. Under en treårsperiod utökas bl.a. trafikkontorets budget för investeringar i grönstruktur med 300 mnkr, samtidigt som stadsdelsförvaltningarnas egna stadsmiljöinvesteringsmedel ökar med sammanlagt 40 mnkr för 2017.

Allmänheten har redan idag möjlighet att påverka och vara delaktig i planeringen av stadsutvecklingen och sin egen närmiljö, bland annat genom dialogmöten som genomförs i samband med upprustning av parker. Stadsdelsnämnderna håller även öppna nämndsammanträden där medborgarna bjuds in för dialog om exempelvis stadsmiljöprojekt. Stockholmarnas delaktighet och inflytande över sin närmiljö ska förstärkas. Staden ska utvecklas i dialog med invånarna genom medborgardialoger som stadsdelsnämnderna leder i sina respektive stadsdelar och enligt Stockholms plan för "En grönare Stockholm" (Dnr 171-1292/2016).

Att möjliggöra för sponsring med privata medel skulle kunna innebära att

merkostnader uppstår. Det kan komma att krävas administration och uppföljning av projekten vilket i så fall delvis skulle beröva nyttan med sponsringen.

Det bör beaktas hur man hanterar företag som önskar sponsra i utbyte mot att deras företagsnamn blir synligt i stadens rum, med hänsyn till objektivitetsprincipen och förbudet mot att ge understöd till enskild.

Stadsledningskontoret ser en risk att monetär sponsring av stadsmiljön inte kommer ske i lika hög grad överallt i staden. En sådan utveckling kan öka skillnaderna mellan exempelvis innerstaden och ytterstaden och på så sätt skapa en stadsutveckling som går åt motsatt håll mot KF:s inriktningsmål och Vision 2040 om ett Stockholm för alla.

Motionen anses besvarad i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 november 2016 följande.

Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ersättaryttrande gjordes av Markus Berensson (C), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt exploateringskontoret riskerar förslaget att leda till en svår gränsdragningsproblematik även om tydliga regler upprättas för vilken typ av sponsring som kan anses vara tillåten. Hur sponsring av kommunal verksamhet förhåller sig till objektivitetsprincipen¹ eller förbudet mot att lämna understöd till enskild är frågor som behöver utredas närmare.

Hur stadens förvaltningar och bolag ska förhålla sig till eventuella merkostnader för underhåll av stadens lokala stadsmiljö, administration och uppföljning är ytterligare en fråga att ta ställning till.

Kontoret har inga ytterligare synpunkter utöver vad som redan anförts.

¹ Principen gäller domstolar och offentlig förvaltning och är inskriven i grundlagen (regeringsformen). Den innebär ett krav på att domstolarna och myndigheterna ska beakta allas likhet inför lagen och vara sakliga och opartiska.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 december 2016 följande.

3. Trafiknämnden beslutar att som svar på remissen godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande.
4. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt stadsjuridiska avdelningen kan sponsring av kommunal verksamhet tillåtas enbart under förutsättning att sponsringen inte hamnar i konflikt med objektivitetsprincipen. Objektivitetsprincipen är inskriven i grundlagen (regeringsformen) och innebär ett krav på att myndigheter ska bedriva sin uppgift sakligt, neutralt och opartiskt. Sponsringen får således inte förknippas med villkor som påverkar projektets mål, inriktning, omfattning och kvalitet. I enlighet med ställningstagandet måste det exempelvis uteslutande vara staden som avgör var en parksoffa eller papperskorg ska placeras. Den typ av sponsring som därför skulle kunna vara tillåten är den där medel skänks och ges som gåva, bidrag eller donation. Om det däremot krävs en motprestation för att staden ska erhålla sponsring i form av en vara eller en tjänst så ska en upphandling genomföras enligt LOU, Lagen om offentlig upphandling. Om en motprestation krävs för att stadens ska erhålla sponsring genom kontanta medel behöver ingen upphandling genomföras. Däremot kan detta scenario hamna i konflikt med objektivitetsprincipen eller strida mot förbudet att lämna understöd till enskild. Sponsring får inte heller innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar, exempelvis ett reklamvärde genom att en plakett placeras på en parkbänk, papperskorg etc. I tillägg till föregående mening framgår det i riktlinjerna för Stockholms parkprogram att "parker och naturområden bör vara fria från reklam".

Staden har med blandad erfarenhet provat sponsring av parksoffor och skräpkorgar. En erfarenhet är att givarna kan vilja styra alltför mycket avseende placering och utformning. En annan erfarenhet är att de som sponsrat kan bli missnöjda efter några år då de anser att

de sponsrat för exempelvis en fin parksoffa och att den nu, enligt dem, inte är i det skick den borde vara. Det sämre skicket menar de beror på att staden misskött underhållet av möbelen. Att handha och förvalta möjligheten för privatpersoner, företag och föreningar att skänka medel till stadens stadsmiljö-projekt, papperskorgar och parkbänkar kommer sannolikt att leda till ökade administrativa kostnader för kontoret, och kontoret ställer sig frågande till i vilken relation de administrativa kostnaderna ska stå till de skänkta medlen för att anses skapa nytta.

För att skapa en bestående positiv förändring på en plats är det viktigt att medborgarna engageras och blir delaktiga i platsen. Att sponsra stadsmiljöprojekt genom att skänka medel behöver nödvändigtvis inte skapa denna delaktighet. Medborgare och andra intressenter har redan idag möjligheter att vara delaktiga och påverka planeringen av stadsutvecklingen och sin egen närmiljö. I samband med översikts- och områdesplanering, förslag till detaljplaner, framtagandet av lokala parkplaner och vid stora parkinvesteringsprojekt genomförs samråd och medborgardialoger där medborgare och övriga särskilt berörda intressenter har möjlighet att lämna synpunkter på stadsutvecklingen och närmiljön. Med grund i Vision 2040 om ett Stockholm för alla arbetar kontoret också med LUP, Lokalt utvecklingsprogram, för att skapa ökad medborgardelaktighet i stadens utveckling. Utöver detta har medborgare möjlighet att lämna in medborgarförslag som behandlas på stadsdelsnämndernas sammanträden. Och i enlighet med budget för 2017 kommer försök med medborgarbudgetar att genomföras.

Kommunfullmäktiges budget för 2017 tar sin utgångspunkt i Vision 2040 om ett Stockholm för alla. ”Ett Stockholm som håller samman” är det första av kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål i budget för 2017. Det fjärde inriktningsmålet är Ett demokratiskt Stockholm. Att göra det möjligt för medborgare och företagare att kunna skänka medel till investeringar i stadsmiljön bedömer kontoret kan komma att medföra att medel skänks i de områden av staden där det finns medborgare och företagare som har kapacitet för detta, troligen främst i innerstaden och särskilt i City. En sådan utveckling kan öka skillnaderna mellan innerstaden och ytterstaden och på så sätt skapa en stadsutveckling som går åt motsatt håll mot KF:s inriktningsmål och Vision 2040 om ett Stockholm för alla.

I tillägg till ovanstående synpunkter och särskilt den om delaktighet, vill kontoret framföra att trafiknämnden i kommunfullmäktiges budget för 2017 tilldelats utökad budget om 70 mnkr för investeringar i grönstruktur. För 2018 är den utökade budgetprognosen 130 mnkr och för 2019 är den 100 mnkr. Stadsdelsförvaltningarna har för 2017 erhållit utökade stadsmiljöinvesteringsmedel om 40 mnkr. Kontoret kommer således ha möjlighet att genomföra nya och fler stadsmiljöprojekt. Givetvis skulle ännu mer medel bidra till fler projekt, vilka alltid är välkomna, men kontoret ser redan nu positivt på de möjligheter som uppstått i och med de i budget utökade medlen.

Av ovanstående synpunkter är kontoret tveksamt till motionärernas förslag.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 november följande.

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen om möjlighet för medborgare och företag att bidra till stadsmiljön.

Ersättaryttrande gjordes av Helen Törnqvist (C), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tidigare yttrat sig i denna fråga till nämnden i mars 2016, som svar på skrivelse från Helen Törnqvist (C).

Efter samråd med trafikkontoret har vi fått i besked att staden med blandad erfarenhet prövat sponsring av parksoffor och skräpkorgar. I vissa fall har givarna velat styra alltför mycket i placering och utformning varför det endast bör medges sponsring av parkbänkar/ skräpkorgar i större, redan planerade, projekt.

Stadsjuridiska avdelningen uppger att sponsring av kommunal verksamhet bör kunna vara tillåten under förutsättning att den inte hamnar i konflikt med objektivitetsprincipen eller strider mot förbudet att lämna understöd till enskild. Krävs det motprestationer för att erhålla sponsring, så ska en upphandling genomföras enligt LOU, lagen om offentlig upphandling. I enlighet med ställnings-tagandet måste det uteslutande vara staden som avgör var en parksoffa eller papperskorg ska placeras. Det får inte heller utges något av ekonomiskt värde till den som sponsrar vilket skulle kunna vara fallet om en skylt på en parkbänk eller papperskorg innebär ett reklamvärde för företaget.

Enligt förvaltningens erfarenhet är Brommaborna mycket intresserade av sin närmiljö varvid sponsring kan vara ett sätt att tillvarata engagemanget. Sponsring av bänkar och papperskorgar bör kunna vara möjligt men då endast i större parkinvesterings-projekt där trafikkontoret medverkar. I den löpande parkdrifts-verksamheten anser förvaltningen sig själv ha tillräckliga resurser varför smärre privata medel som riskerar att leda till ökade administrativa merkostnader inte kan anses motsvara nyttan.

Trafikkontoret har att bedöma frågor av policykaraktär och verka för samordning, utveckling och uppföljning av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet. Anser kontoret nyttan vara tillräckligt stor och att administrationen går att lösa så ställer förvaltningen sig positiv till sponsring i större parkinvesteringsprojekt.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 november 2016 följande.

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har tillräckliga resurser för den ordinära parkdriften och tror inte att

sponsrade bänkar och skräpkorgar skulle effektivisera verksamheten eller tillföra några resurser. Vi har uppfattningen att sponsring med mindre summor från privatpersoner i förlängningen leder till ökade kostnader för administration och uppföljning.

Det är tveksamt om sponsring skulle göra Farstaborna mer delaktiga i sin närmiljö. Förvaltningens uppfattning är att det redan idag finns ett stort engagemang för parker och grönområden bland medborgarna. Det är inte ovanligt att privatpersoner hör av sig till förvaltningen och föreslår var det behövs en ny parkbänk. Ofta tillgodoses önskemålet.

Vi ser inte heller något behov av sponsring i något större parkinvesteringsprojekt där trafikkontoret medverkar.

Istället förespråkar vi möjligheten att komma överens om ett brukaravtal för exempelvis skötsel av ett bostadsnära naturområde som ett bra sätt att få delaktiga invånare.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 november följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och Helen Jäderlund Eckardt m.fl. (L), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Bertil Pelland som instämde i reservation från Bo Arkelsten m.fl. (M) och Helen Jäderlund Eckardt m.fl. (L).

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt stadsjuridiska avdelningen kan sponsring av kommunal verksamhet tillåtas enbart under förutsättning att sponsringen inte hamnar i konflikt med objektivitetsprincipen. Objektivitetsprincipen är inskriven i grundlagen (regeringsformen) och innebär ett krav på att myndigheter ska bedriva sin uppgift sakligt, neutralt och opartiskt. Om det krävs en motprestation för att erhålla sponsring, så ska en upphandling genomföras enligt "Lagen om offentlig upphandling". Sponsring får inte heller innebära något ekonomiskt värde för den som sponsrar, exempelvis ett reklamvärde för ett företag genom att en plakett placeras på en parkbänk, papperskorg etc.

I den löpande parkdriftsverksamheten anser förvaltningen sig själv ha tillräckliga resurser. Eventuell sponsring av bänkar och papperskorgar bör ske i större projekt tillsammans med trafikkontoret. Detta skulle också ge en likvärdighet vad gäller sponsring i staden utifrån trafikkontorets samordningsansvar.

Enligt förvaltningens erfarenhet är Hässelby-Vällingbyborna mycket intresserade av sin närmiljö. Medborgare och andra intressenter har möjligheter att påverka och vara delaktiga i planeringen av stadsutvecklingen och sin egen närmiljö. I samband med översikts- och områdesplanering, förslag till detaljplaner och vid framtagandet av lokala parkplaner genomförs samråd och medborgardialoger där medborgare och övriga särskilt berörda intressenter har möjlighet att lämna synpunkter på stadsutvecklingen och närmiljön. Därutöver har medborgarna möjlighet att lämna in medborgarförslag som behandlas på stadsdelsnämndens sammanträden. Utifrån förvaltningens lokala utvecklingsprogram (LUP) kommer dialoger föras med medborgarna om frågor som rör stadsdelsområdets utveckling.

Då frågan ligger utanför förvaltningens ansvarsområde har förvaltningen inga synpunkter på förslaget om att staden ska ge trafikkontoret i uppdrag att initiera ett pilotprojekt inom Bromma stadsdelsområde.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 november 2016 följande.

Remissen bevaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Olov Lindquist (L), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen arbetar utifrån nämndens verksamhetsmål om att invånarna är delaktiga och har möjlighet att påverka. Kunskapen om hur till exempel parker och grönområden fungerar, finns till stor del hos dem som använder platserna ofta och tillsammans skapar vi det samhälle och den miljö vi vill leva i. Genom medborgarförslag och medborgardialoger i samband med parkupprustningar, skapas delaktighet och engagemang. Förvaltningen uppmanar invånarna att ta en aktiv del av parkskötseln, genom att skriva ett brukaravtal med förvaltningen om att ansvara för skötseln av till exempel en bostadsnära plantering eller om en stadodling på en bit parkmark. Enligt förvaltningen är det angeläget att kontinuerligt arbeta för att stärka möjligheterna för invånarna att bidra till sin närmiljö och förvaltningen arbetar för att utveckla invånarnas möjlighet att påverka samt hitta nya former för medborgardialog.

I samband med ett liknande ärende i Kungsholmens stadsdelsnämnd har förvaltningen tidigare i år varit i kontakt med stadsledningskontorets juridiska avdelning för att få veta vilka regler som gäller för sponsring av kommunal verksamhet, och fått följande vägledning:

I *Anvisningar till policys för upphandling och konkurrensutsättning* anges att om det krävs en motprestation för att erhålla sponsring ska ärendet genomföras som en upphandling enligt LOU. I enlighet med detta måste det uteslutande vara staden som avgör var parksoffan eller papperskorgen ska placeras. Det får inte heller utges något av ekonomiskt värde till den som sponsrar soffor eller papperskorgar. Så skulle det kunna vara till exempel om plaketten på parkbänken eller papperskorgen innebär ett reklamvärde för exempelvis ett företag. Här har det nog betydelse hur stor och iögonfallande plaketten är. Om plaketten är relativt liten och sitter litet undanskymt kan man kanske säga att det inte har något värde.

Vidare gäller att sponsring av kommunal verksamhet bör vara tillåten under förutsättning att sponsringen inte kommer i konflikt med objektivitetsprincipen eller strider mot förbudet att lämna understöd till enskild. Det måste vara en rimlig proportion mellan den enskilde eller företagets insats och stadens motprestation.

I korthet kan man säga att det är viktigt att det verkligen rör sig om sponsring och att det inte är förtäckt ”marknadsföring” eller någon annan nytthet som till exempel ett lokalt företag köper sig till genom att ”sponsra”. Det bör alltså finnas tydliga riktlinjer för vad som ska gälla för sådan här sponsring och sedan måste de tillämpas lika för alla och på ett objektivt sätt – inte gynna någon viss medborgare eller näringsidkare, något visst område eller park.

Förvaltningen bedömer att den här typen av sponsring av stadsmiljöverksamheten kan medföra extra administration genom handläggning och bedömning av varje enskilt förslag, inte minst med tanke på objektivitetsprincipen. Förvaltningen anser att detta behöver vägas mot nyttan av de insatser som kan genomföras med tillskott genom sponsring till förvaltningen. Vidare anser förvaltningen att stadens målsättning om ett demokratiskt Stockholm för alla bör beaktas i sammanhanget, då sponsring kan öppna upp för att man kan styra vilka åtgärder som prioriteras i parkerna genom att skänka pengar.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Ersättaryttrande gjordes av Markus Berensson (C), enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit följande

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra.

Involvering av medborgare och lokalt näringsliv i upprustning av den lokala stadsmiljön vore ett positivt tillskott till en levande stad. Sponsring kan till exempel utgöra positiva incitament för närboende eller närliggande företag när trivsel och attraktivitet ökar. Det kan vara i form av parkbänkar och papperskorgar, men också stadsmiljöprojekt i allmänhet. En sådan möjlighet kan göra också göra stockholmarna mer delaktiga i stadsmiljöarbetet. Naturligtvis finns det juridiska frågor och gränsdragningar som behöver utredas vidare. Startsträckan behöver dock inte bli så lång om vi tittar på exempel som finns i andra kommuner eller länder.

Bromma stadsdelsnämnd

Ersättaryttrande gjordes av Helen Törnqvist (C) enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit följande.

Att tillstyrka motionen och att därutöver anföra.

Involvering av medborgare och lokalt näringsliv i upprustning av den lokala stadsmiljön vore ett positivt tillskott till en levande stad. Sponsring kan till exempel utgöra positiva incitament för närboende eller närliggande företag för att trivsel och attraktivitet ska öka.

Stockholmarnas bidrag till stadsmiljön kan vara i form av parkbänkar och papperskorgar, men också stadsmiljöprojekt i allmänhet. Motionen föreslår att Bromma ska vara ett pilotområde för stadsmiljösporsring, vilket är ett utmärkt förslag. En sådan möjlighet kan göra Brommaborna mer delaktiga i stadsmiljöarbetet. Naturligtvis finns det juridiska frågor och gränsdragningar som behöver utredas vidare. Startsträckan behöver dock inte bli så lång om vi tittar på exempel som finns i andra kommuner eller länder.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (M) och Helen Jäderlund Eckardt m.fl. (L) enligt följande.

Förslag till beslut:

Att bifalla motionen i sin helhet samt i övrigt anföra att förvaltningen anser sig ha tillräckliga resurser för att sköta parkverksamheten står inte i ett motsatsförhållande till att våra medborgare skulle kunna hjälpa till med goda idéer och ekonomiska medel för att höja trivseln i våra parker för alla boende. Rädslan för att objektivitetsprincipen skulle naggas i kanten är mikroskopisk eftersom förvaltningen alltid vet vilka förslag som presenteras.

Ett nytänkande i denna fråga skulle verkligen vara en direktdemokratisk modell som kunde visa hur medborgare på ett praktiskt demokratiskt sätt hade möjlighet att förverkliga de dolda idéer som säkert finns hos våra medborgare i Hässelby och Vällingby.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Olov Lindquist (L), enligt följande.

Besluta att tillstyrka motionen och därutöver anföra följande.

Involvering av medborgare och lokalt näringsliv i upprustning av den lokala stadsmiljön vore ett positivt tillskott till en levande stad. Sponsring kan till exempel utgöra positiva incitament för närboende eller närliggande företag när trivsel och attraktivitet ökar. Det kan vara i form av parkbänkar och papperskorgar, men också stadsmiljöprojekt i allmänhet. En sådan möjlighet kan också göra stockholmarna mer delaktiga i stadsmiljöarbetet. Det kan gälla lokala mindre företag, personer eller till och bostadsrättsföreningar. Naturligtvis finns det juridiska frågor och gränsdragningar som behöver utredas vidare. Startsträckan behöver dock inte bli så lång om vi tittar på exempel som finns i andra kommuner eller länder.